

**Wytyczne pisania prac dyplomowych na kierunku
PIELĘGNIARSTWO i POŁOŻNICTWO pierwszy stopień
Wydział Nauk o Zdrowiu**

1. Praca dyplomowa na kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo pierwszego stopnia ma **charakter kazuistyczny** i wskazuje na opanowanie wiedzy w zakresie studiów na danym kierunku (Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, dnia 5. czerwca 2012 r. poz. 631. Rozporządzenie Ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 9. maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, Pielęgniarstwa i Położnictwa).
2. Wskazuje na **umiejętność**
 - a. opanowanie naukowych metod pracy
 - b. formułowania myśli i poglądów
 - c. objęcia pacjenta/ki całościową opieką - **proces pielęgnowania**
 - d. diagnozowania problemów i potrzeb pacjenta/ki
 - e. określenia zasad realizacji planu i programu opieki nad pacjentem/ką
 - f. oceny i weryfikacji podjętych działań
 - g. wyszukiwania i prezentowania literatury przedmiotu
 - h. weryfikacji oraz konfrontacja wyników badania z wynikami badań innych autorów (literatura naukowa EBP *Evidence Based Practice*)
 - i. opanowanie techniki pisania pracy dyplomowej.
3. Praca dyplomowa na kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo pierwszego stopnia jest oparta na wiedzy z zakresu Pielęgniarstwa oraz procesu pielęgnowania pacjentki/ta w różnych stanach zdrowia i fazach życia, obejmujących zakres nauk medycznych realizowanych w ramach kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów.

Struktura pracy dyplomowej

1. Praca oparta na analizie jednego przypadku

- Wstęp
- Rozdział I Założenia metodologiczne
 - 1.1 Cel badań i problemy badawcze
 - 1.2 Przedmiot badań; uzasadnienie wyboru modelu pielęgnowania
 - 1.3 Metoda, techniki i narzędzia badawcze
- Rozdział II Analiza przypadku

- 2.1 Opis przypadku
 - 2.2 Problemy pielęgnacyjne
 - diagnoza pielęgnarska
 - cel działań
 - plan działań
 - uzasadnienie podjętych działań (w oparciu o literaturę, EBPN)
 - Podsumowanie
 - Dyskusja
 - Wnioski
 - Streszczenie
 - Bibliografia
 - Załączniki
- 2. Praca oparta na analizie porównawczej np. 2 przypadków**
- Wstęp
 - Rozdział I Założenia metodologiczne
 - 1.2 Cel badań i problemy badawcze
 - 1.3 Przedmiot badań, uzasadnienie wyboru modelu pielęgnowania
 - 1.4 Metoda, techniki i narzędzia badawcze
 - Rozdział II Analiza przypadku I
 - 2.1 Opis przypadku
 - 2.3 Problemy pielęgnacyjne
 - diagnoza pielęgnarska
 - cel działań
 - plan działań
 - uzasadnienie podjętych działań (w oparciu o literaturę, EBPN)
 - Rozdział III Analiza przypadku II
 - 3.1 Opis przypadku
 - 3.2 Problemy pielęgnacyjne
 - diagnoza pielęgnarska
 - cel działań
 - plan działań
 - uzasadnienie podjętych działań (w oparciu o literaturę, EBPN)
 - Analiza porównawcza
 - Podsumowanie
 - Dyskusja
 - Wnioski
 - Streszczenie
 - Bibliografia
 - Załączniki
- 3. Tytuł pracy** musi odzwierciedlać problemy przedstawione w pracy. Nie powinien być zbyt długi, możliwy do jednoznacznego zrozumienia i interpretacji np.:
- Specyfika opieki nad.....

- Proces pielęgnowania pacjenta/ki z.....
 - Przebieg ciąży u kobiety z..... - analiza przypadku
 - Pielęgnowanie noworodka/pacjentki z.....
 - Analiza problemów zdrowotnych pacjenta/ki z ...
 - Opieka nad pacjentem ze stwardnieniem rozsianym - opis przypadku
4. **Spis treści** musi zawierać wykaz wszystkich części pracy z podaniem strony, na której rozpoczyna się dana część. Musi być napisany w sposób przejrzysty z zaakcentowaniem poszczególnych części.
 5. **Każdy następny rozdział** pracy rozpoczyna się na nowej stronie.
 6. **Wstęp** powinien składać się z kilku – kilkunastu akapitów i powinien zajmować od 1. do kilku stron. Jest wprowadzeniem w badaną problematykę, krótką charakterystyką stanu badań w interesującym nas zakresie w oparciu o dostępną literaturę z wykorzystaniem EBP (*Evidence Based Practice*). Błędem jest opracowanie wstępu w postaci **szczegółowego** zaprezentowania tematu (praca pogładowa) czy kilku rozdziałowej części teoretycznej (praca magisterska). Do wiedzy teoretycznej z danego zakresu można odnieść się w dyskusji. Nie należy powtarzać identycznych informacji we wprowadzeniu jak i w dyskusji.
 7. **Cel pracy** musi być jasno i bardzo dokładnie sprecyzowany, określony w punktach, w formie zdań twierdzących.

Przykład

Celem pracy jest zwrócenie uwagi na problem opieki nad kobietą ciężarną ze stwardnieniem rozsianym. Opisanie przebiegu diagnostyki i leczenia z uwzględnieniem powikłań położniczych oraz problemów diagnostycznych, terapeutycznych i pielęgnacyjnych. Celem pracy jest przedstawienie najważniejszych aspektów choroby w aspekcie sytuacji ciężarnej i zaproponowanie wieloaspektowej opieki.

8. **Problemy badawcze** powinny korelować z tematem pracy. Opracowane w formie pytań dopełnienia w sposób precyzyjny i jednoznaczny. Pytania dopełniające rozpoczynają się zwrotem: Jak... Jak jest.. Jaka... Gdzie... W jakim stopniu... Dlaczego.....

Przykład

- Jakie problemy pielęgnacyjne występują u kobiety ciężarnej ze stwardnieniem rozsianym?
 - Jaka jest specyfika opieki nad ciężarną ze stwardnieniem rozsianym?
 - W jakim stopniu stwardnienie rozsiane wpływa na stan psycho-społeczny ciężarnej?
 - Jaki rodzaj wsparcia oczekuje ciężarna ze stwardnieniem rozsianym?
 - Dlaczego rodzica ze stwardnieniem rozsianym wymaga szczególnego wsparcia ze strony położnej?
9. W badaniach jakościowych (praca kazuistyczna) **nie precyzuje się hipotez naukowych**. Hipotezy ukierunkowują, utrudniając proces odkrywania nowych przypuszczeń, aspektów danego zagadnienia.
 10. **Przedmiot badań** polega na wskazaniu obiektów i zjawisk, o których chcemy formułować sądy w procesie badania, przy czym przedmiotem badania są owe przedmioty i zjawiska.

Przykład

- Przedmiotem badań jest proces diagnostyczno-terapeutyczny i pielęgnacyjny kobiety ciężarnej ze stwardnieniem rozsianym.

- Przedmiotem badań jest opieka położnicza sprawowana nad pacjentką ciężarna i rodząca ze stwardnieniem rozsianym.

11. Metoda badawcza to metoda indywidualnego przypadku, z wykorzystaniem procesu pielęgnowania.

12. Techniki badawcze: wywiad (kwestionariusz wywiadu), obserwacja (kwestionariusz obserwacji), analiza dokumentacji medycznej (historia choroby, karta położnicza, karta ciąży, wyniki badań), skale np. samoobsługi, bólu, testy psychologiczne i in. Każda z technik może być zastosowana samodzielnie. Można i należy je łączyć ze sobą, co umożliwia pozyskanie większa ilość danych/informacji.

13. Opis przypadku, (najważniejsze dane istotne dla procesu pielęgnowania); **analiza przypadku/ów; problemy pielęgnacyjne:** zdefiniowanie (w oparciu o diagnozę pielęgniarską) i określenie hierarchii problemów zdrowotnych/pielęgnacyjnych pacjenta/ki w punktach (według problemów badawczych) i ich omówienie.

Proces pielęgnowania:

- kilka godzin np. pacjent/ka po operacji
- kilka dni np. położnica, noworodek proces adaptacji
- kilka tygodni np. proces pielęgnowania pacjenta/ki z.....

14. Podsumowanie to wskazanie najistotniejszych aspektów pielęgnacyjnych w analizowanym przypadku. Podsumowanie ma odpowiedzieć na główne problemy/pytania badawcze, należy również zaznaczyć czy cel pracy został osiągnięty. Uzasadnienie ustalonej hierarchii problemów pielęgnacyjnych.

15. Dyskusja zawiera przedyskutowanie (porównanie) analizowanego przypadku z danymi z piśmiennictwa ze zwróceniem uwagi na: typowość (potwierdzenie danych z piśmiennictwa) czy też nietypowość obrazu/przebiegu procesu pielęgnowania. W dyskusji należy również przedstawić cechy/etapy opieki będące oryginalną obserwacją, ewentualnie wskazać obszary dotychczasowego braku wiedzy, bądź nowości w zakresie analizowanego tematu. W przypadku prac opartych na analizie porównawczej należy wykazać różnice, bądź podobieństwa w sprawowaniu opieki wobec pacjentów/ek z danym problemem w aspekcie bio-psycho-społecznym. Należy dokonać przeglądu piśmiennictwa dotyczącego problemu określonego w tytule pracy z wykorzystaniem EBP *Evidence Based Practice*. Minimalna objętość dyskusji 3-4 strony. Dyskusja powinna mieć kilka zdań wstępu, rozwinięcie i kilka zdań zakończenia.

16. Wnioski są zaleceniami, wskazówkami dla praktyki pielęgniarskiej/położniczej. Powinny uwzględniać

- ocenę stopnia osiągnięcia lub nie osiągnięcia celu/celów pielęgnowania
- wytyczenie wskazówek dla pacjenta (edukacji, pielęgnowania, itp.)
- wytyczenie wskazówek dla rodziny
- przewidywane rokowanie

Nie są wynikami badań/obserwacji zawartymi w podsumowaniu! Nie powinny być „prawdami oczywistymi”, ani wynikać z nieprzedstawionych w pracy wyników lub założeń teoretycznych. Wnioski powinny być wypunktowane.

17. Streszczenie to krótka replikacja każdej części pracy. Napisane w języku polskim. Nie jest wymagane streszczenie w języku angielski nie mniej jednak jego obecność podnosi wartości pracy. Powinno zajmować 1 stronę standardową. W streszczeniu nie cytuje się piśmiennictwa.

- **Bibliografia/piśmiennictwo to** spis źródeł i opracowań (publikacji) do których autor pracy odwołuje się w tekście pracy. Pozycje piśmiennictwa należy ułożyć alfabetycznie wg pierwszego autora i zaopatrzyć kolejnymi numerami lub według cytowań. Numery cytowanych prac zaznaczać w tekście w nawiasie [1]. Minimalna ilość pozycji piśmiennictwa w pracy dyplomowej licencjackiej 20.
- nie wolno zamieszczać informacji ze źródeł nieautoryzowanych i nierecenzowanych (np. z ogólnie dostępnych stron internetowych)
- należy korzystać **przede wszystkim z publikacji zamieszczonych w czasopismach naukowych** - 50% z ogólnej liczby wskazanego piśmiennictwa
- do niezbędnego minimum należy ograniczyć cytowanie podręczników!
- piśmiennictwo dotyczące omawianego zagadnienia z ostatnich 10 lat
- wykorzystanie starszych źródeł jest dopuszczalne jedynie przy braku aktualnych doniesień

Opis piśmiennictwa

Czasopisma

- Należy podać nazwisko autora (autorów) i pierwsze litery imion, tytuł pracy, nazwa czasopisma (wg Index Medicus) rok, tom, numer strony początkowej i końcowej (cyfry arabskie). Jeśli liczba autorów przekracza 3 podać trzech pierwszych i dopisać i wsp.

Przykłady

Czasopisma

- Ćwiek D. (i wsp.): *Wpływ edukacji przedporodowej na stosowanie metod zmniejszających odczuwalność bólu w czasie porodu*. Annales Universitatis Marie Curie-Skłodowska Lublin, Polska, 2004 Vol.LIX,Suppl.XIV,71:374-378.
- Kazimierczak W., Figler P. (i wsp.): *Rola porodu rodzinnego we współczesnym położnictwie*. Wiadomości Lekarskie, 2006, LIX, 5-6:317-320.

Książki

Należy podać nazwisko autora (autorów) inicjały imion, tytuł, wydawcę, miejsce i rok wydania

- Bręborowicz G.H.(red.): *Położnictwo i Ginekologia. Położnictwo tom1*. PZWL, Warszawa, 2008.

Powołując się na rozdział książki należy podać autora rozdziału, tytuł rozdziału, strony oraz autora książki, tytuł książki, wydawcę, miejsce i rok wydania

- Wender-Ożegowska E.: *Cukrzyca [w:] Choroby współistniejące z ciążą [w:] Bręborowicz G.H. (red.) Położnictwo i Ginekologia, tom I*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa,2008:232-246.

Dokument elektroniczny

Podać autora, tytuł, dodać skrót (dok. elektr.) oraz podać adres elektroniczny i datę wykorzystania dokumentu.

- <http://www.rcog.org.uk/files/rcog-corp/uploaded-files/JointStatmentBirthInWater2006.pdf> (© Date published 01.04.2006 Royal of Coollege of Obstetricians and

Gynaecologists/Royal College of Midwives.Joint Statement N₀₁: Immersion in water during labour and birth.), cyt. 08.09.2011.

- 18. Załączniki:** zawierać na końcu pracy narzędzia badawcze oraz oświadczenie studenta o samodzielności wykonania pracy. W tej części pracy umieszcza się również ewentualne zbiory tabel, wykresów, zdjęć i inne dane spisane i kolejno ponumerowane.

Wymagania dotyczące formatowania pracy

1. Objętość pracy nie powinna przekraczać 40 stron.
2. Papier biały wielkość A4 druk jednostronny.
3. Ustawienie strony:
 - margines górny, dolny i prawy szerokość 2,5cm
 - margines lewy 3,5 cm.
4. Rodzaj czcionki Times New Roman lub Calibri.
5. Wielkość czcionek
 - a. tytuły rozdziałów: 18 punktów
 - b. tytuły podrozdziałów: 16 punktów
 - c. tekst: 12 punktów
 - d. tabele, wykresy, ilustracje: 12 punktów lub mniej
6. Odstęp między wierszami: interlinia 1,5
7. Kolejne numery stron: na dole każdej strony (środek)
8. Stroną pierwszą jest strona tytułowa – bez widocznego numeru.
9. Opisy tabel na górze tabeli z kolejnym numerem.
10. Opisy ilustracji, rycin, zdjęć i wykresów na dole z kolejnym numerem.
11. Format strony tytułowej (załączony wzór)

Na górze strony:

UNIWERSYTET MEDYCZNY
im. Piastów Śląskich (**czcionka 14**)

we Wrocławiu

Wydział Nauk o Zdrowiu

Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO/POŁOŻNICTWO

Na środku pracy: imię i nazwisko autora pracy (**czcionka 20**)

Tytuł pracy (**czcionka 22**)

Podtytuł PRACA DYPLOMOWA LICENCJACKA (**czcionka 18**)

Poniżej po stronie prawej: promotor pracy - podać tytuł/stopień naukowy oraz imię i nazwisko (**czcionka 18**)

nazwa Zakładu, w którym przygotowywano pracę (**czcionka 14**)

Tuż poniżej po tej stronie: zatwierdzone w dniu

Podpis promotora (**czcionka 12**)

Na środku poniżej: Wrocław podać rok (**czcionka 14**)

- 12. Oprawa twarda lub miękka (przód przezroczysty - tył karton lub przód karton - tył karton). Oprawy nieprzezroczyste z nadrukiem – PRACA DYPLOMOWA LICENCJACKA**

Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich
we Wrocławiu
Wydział Nauk o Zdrowiu

kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO/**POŁOŻNICTWO***

Joanna Kowalska

**Specyfika opieki nad pacjentem po amputacji
kończyny dolnej – studium przypadku
**Opieka okołoporodowa nad pacjentką
zakazaną wirusem HIV****

Praca dyplomowa LICENCJACKA

Promotor:

Dr n. med. Anna Nowak

Katedra / Zakład

Zatwierdzono w dniu

Podpis

Wrocław 2015

* kolor różnicuje kierunek tylko w wytycznych pisania prac